

Kuntalaisaloite koirapuiston perustamiseksi Sonkajärvelle

177/10.03.01/2021

Tekninen lautakunta 29.06.2021 § 55

Valmistelija: kunnaninsinööri

Kunnalle on tehty kuntalaisaloite koirapuiston perustamiseksi Sonkajärvelle. Aloitteen on allekirjoittanut 19 henkilöä (kunnan asukkaat 16, muut 3).

Aloite kuuluu seuraavasti:

"Sonkajärvelle on selkeä tarve koirapuistolle.

Liikunta on välttämätöntä koiran lihaskunnon sekä tuki- ja liikuntaelimistön kunnossapidon kannalta. Ympärivuotinen mahdollisuus vapaaseen liikuntaan vaihtelevassa maastossa edistää koiran terveyttä sekä fyysisesti että psyykkisesti. Koirapuistossa on mahdollisuus myös koirien keskinäiselle sosiaaliselle kanssakäymiselle, leikille sekä kouluttamiselle turvallisessa ympäristössä. Koirapuistosta hyötyvät lemmikkikoirat ja erityisesti metsästyskoirat, joita ei petotilanteen ja lakien vuoksi voida päästää vapaaksi kuin suljetuilla alueilla metsästyskauden ulkopuolella. Koirien omistajat hyötyvät koirapuistosta erityisesti erittäin liukkaissa keliolosuhteissa, jolloin koiran voi viedä turvalliseen puistoon liikkumaan riittävästi ulkoiluttajan terveyttä vaarantamatta.

Koirapuiston sijainti

Koirapuiston tulisi sijaita mahdollisimman lähellä käyttäjiä kuitenkin häiritsemättä asukkaita liikaa. Äänen käyttö (haukkuminen) on toki koiran luonnollinen tapa kommunikoida eikä sitä voida kokonaan estää tai kieltää vuorokauden ajankohdasta riippumatta. Käytännössä koirapuistoa käytetään erittäin harvoin öiseen aikaan, jolloin häiriö on minimaalinen asukkaille.

Koirapuistolle on tällä hetkellä kaksi otollista paikkaa ympäristö huomioon ottaen: ensimmäinen on kirjaston taustalla oleva alue, joka rajoittuu kelkkareitteihin, asutukseen sekä viljeltyyn peltoon. Alueeseen sisältyy suota, pajukkoa ja tien vierellä hoitamaton pelto. Kirjaston käyttöön tarkoitettu paikoitusalue palvelisi myös koirapuiston käyttäjiä verrattoman hyvin ja lähialueilta on lyhyt matka keskeisellä paikalla olevalle puistolle. Kelkkareitti voidaan ohjata koirapuiston ja tien välistä kirjastolle tai kokonaan Peräläntien puolelle metsikköä. Koirapuiston eteinen portteineen voitaisiin sijoittaa kirjaston taakse. Portin lähelle on hyvä sijoittaa myös jäteastia puistosta kerätyille jätöksille ja jäteastian tyhjentäminen onnistuisi helposti tukevan alustan ansiosta. Puistoaluetta ei tarvitse raivata erikseen, se siistiytyy käytön myötä. Vain tukevan aitauksen tilan raivaaminen vaaditaan. Koirapuisto olisi myös matkailijoiden käytössä ja helposti löydettävässä paikassa, jota lemmikkien kanssa matkustavat arvostavat. Kuva 1 on karttakuva alueesta ja koirapuistolle käytettävissä oleva maa-ala merkitty. Karttalähteenä kuvakaappaus Kansalaisen karttapaikka,

23.09.2020.

Toinen sopiva paikka (kuva 2) on jäähallin alapuolella olevassa notkossa ja peltoalueella, jossa tietääkseni kulkee lyhyt hiihtolatu talvisin. Alue rajoittuisi jäähalliin, Eukonkantoareenaan, ulkoilureittiin, Aittakosken tiehen sekä peltolohkoon. Koirapuiston portti eteisineen voitaisiin sijoittaa jäähallin paikoitusalueen reunalle jätekatoksen yhteyteen, jolloin jäteastiat ja paikoitusalue palvelisivat myös koirapuiston käyttäjiä. Edelleen koirapuisto on helposti löydettävissä myös matkailijoille ja lähellä paikallisia käyttäjiä melko keskeisellä paikalla. Jäähallin takainen maasto on erittäin sopivaa koirapuistolle sekä pohjaltaan että vaihtelevuudeltaan ja puisto on tilava. Kuvalähteenä kuvakaappaus Kansalaisen karttapaiikka 23.09.2020.

Toimivan koirapuiston edellytyksiä

Toimivan koirapuiston edellytyksiä ovat säännöt, joihin jokainen koirapuistoa käyttävä sitoutuu puistoa käyttäessään. Tavallisimpia sääntöjä ovat puistossa käytettävien koirien terveydentila, rokotukset, sosiaalisuus, jätösten kerääminen, puiston pohjan ja kasvuston varjeleminen sekä käyttäjien yleinen ja yhtäläinen hyväntahtoisuus kaikenlaisia ja kaikenkokoisia koiria ja koiranhaltijoita kohtaan. Koirapuistossa käydään aina koiranhaltijan omalla vastuulla ja riitatilanteissa on osapuolten pystyttävä sopimaan keskenään asioista. Koiraa ei myöskään koskaan jätetä puistoon valvomatta. Koirapuisto ei ole lasten leikkipuisto, sillä kaikki koirat eivät pidä lapsista.

Koirapuiston aitauksen tulee olla riittävän korkea (2m) ja riittävän syvälle maahan upotettu (vähintään 50cm), riittävän pienireikäistä verkkoa alaosastaan estämään pienten koirien ja muiden eläinten kulkua verkon läpi. Korkeutta tarvitaan etenkin runsaslumisina talvina estämään koiria kulkemasta aidan yli. Tukeva aitarakenne ei myöskään taivu eikä taitu lumikuorman alle eikä jää hirvieläimiltäkään huomaamatta.

Hyvässä koirapuistossa on pysyvä lapio, jolla kerätä koirien jätöksiä sekä peittää kaivurikoirien tekemiä kuoppia. Kuoppien peittämiseksi koirapuistossa tulisi aina olla riittävästi irtomateriaalia, vaikka hiekkaa, haketta, kuoriketta tms. Koirapuistojen vakiokäyttäjät varjelevat lapioiden ja ympäristön kuntoa tavallisesti huolellisesti joskaan työkalujen häviämiseltä ei voida aina välttää.

Hyvässä koirapuistossa on myös riittävän tilava eteinen, jossa koira voidaan riisua ylimääräisistä varusteista ennen puistoon päästämistä sekä ottaa kiinni ja pukea ennen puistosta poistumista. Koiran vapauttaminen taluttimista yms. rajoitteista vähentää eniten koirien välisiä yhteenottoja uuden jäsenen tullessa puistoon sekä poistaa koiranhaltijan riskin saada puremavammoja riisuessaan koiraa suoraan lauman edessä. Eteisen hyöty on sama myös koirapuistosta poistuessa. Joitakin koiria on myös melko mahdotonta saada kiinni isosta tilasta kun taas pienemmässä tilassa ne antautuvat helpommin. Eteisen kautta poistuessa on myös helpompi seurata, pääseekö muita koiria vapaaksi.

Koirapuisto ei välttämättä tarvitse erikseen isojen ja pienten koirien puolta, tämä väliaita käsitykseni mukaan lisää koirien haukkumista sekä koiranhaltijoiden epäluuloja muita koiria kohtaan. Hyvin sosiaalistetut koirat eivät katso kaverin kokoa, enemmänkin kaverin väriä ja käytöstä. Mustasta tai hyvin tummasta koirasta on vaikeaa lukea ilmeitä, mistä pelko johtuu. Väliaita myös pienentää tilaa tarpeettomasti, sillä toistensa kanssa epämukavaksi itsensä tuntevat koirat tarvitsevat tilaa väistää ja siten ehkäisevät yhteenottoja.

Koirapuistossa on myös hyvä olla riittävän iso portti sekä kantava pohja, jotta kuorma-auto voidaan peruuttaa sisään ja kipata irtomateriaalia puistoon. Puiston käyttäjät levittävät irtomateriaalin alueelle tarpeen mukaan.

Odotamme Sonkajärven kunnan ottavan huomioon koirien, koiranhaltijoiden sekä ympäröivän luonnon hyvinvoinnin ja ryhtyvän toimeen koirapuiston rakentamiseksi kuntalaisia kuullen pikaisella aikataululla."

Koira-aitauksen pitää olla turvallinen, siisti ja miellyttävä myös koirille. Koirien karkaamisen estämiseksi aidan tulee olla 1,8 - 2,0 metriä korkea ja on suositeltavaa, että pienille ja isoille koirille toteutetaan omat osastot. Maapohja aitauksessa voi olla esimerkiksi nurmikko, hiekkaa tai soraa.

Selvitysten mukaan koira-aitauksen keskimääräiset rakentamiskustannukset perusvarustuksella olevasta aitauksesta ovat n. 30 000 €. Lisäksi koira-aitauksesta aiheutuu vuosittain hoitokuluja n. 3 000-4 000 €.

Suomen kennelliitto on laatinut kunnille suunnatun tietopaketin koira-aitauksen perustamisesta ja kustannuksista.

Päätösesitys

Kunnaninsinööri:

Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle, että vuoden 2022 investointiohjelmaan varataan 30 000 euron määräraha koira-aitauksen toteuttamista varten.

Koira-aitauksen toteuttamisesta laaditaan aluekäyttösuunnitelma, jossa ratkaistaan koira-aitauksen taso, koko ja sijoituspaikka. Koira-aitauksen hoidosta ja kunnossapidosta aiheutuu arviolta vuosittain 3 000-4 000 € ylläpitokulut. Tekninen lautakunta esittää, että ylläpitokulut varataan vuoden 2022 talousarvioon mikäli koira-aitausinvestointi toteutuu.

Käsittely: Keskustelun jälkeen kunnaninsinööri **täydensi päätösesitystään seuraavasti:** Asia tuodaan lautakunnan käsittelyyn vuoden 2022 talousarviokäsittelyn yhteydessä. Ennen asian talousarviokäsittelyä selvitetään koira-aitauksen taso, koko ja sijoituspaikka.

Päätös

Tekninen lautakunta:

Tekninen lautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen ja siihen tehdyn lisäyksen.
